


**GESCHENKEN VOOR HET
WONDERBAARLIJKE KIND**

Inspiraties voor ouders





**GESCHENKEN VOOR HET
WONDERBAARLIJKE KIND**

Inspiraties voor ouders

TURA GERARDS



Geschenken voor het wonderbaarlijke kind

Inspiraties voor ouders

ISBN 9789402158922

Uitgeverij BraveNewBooks

Amsterdam 2017

Citaten, verzameld door Tura Gerards.

De illustratie is een onderdeel van de aquarel

'I celebrate myself' van de auteur.

Foto op omslag: Laretta Gerards.

Dit boek is een uitbreiding van het boek
Het kind in Jezelf - Inspiraties voor ouders
dat in 2009 samengesteld werd door Tura Gerards
in samenwerking met Justine Pardoën en
uitgeverij BZZTôH.


Woord vooraf

In je handen houd je nu een bonte verzameling van 172 ervaringen, hartenwensen en spitse uitspraken van bekende of minder bekende mannen, vrouwen en kinderen. Zij bieden elk een stukje van een eindeloze puzzel, een vleugje antwoord op de twee vragen *Wat is leven?* en *Wat is kind zijn?*

We hebben als ouders altijd fouten gemaakt, maar we hebben ook altijd veel geleerd. Het groeiende kind is een vraagteken, een wonder, een nieuw lied, een ontkiemend zaad. Met een spontane nieuwsgierigheid die intelligent zal maken. Dat zaad kan een weldadige tuin worden. Een oase.

Lao Tzu, die 2500 jaar geleden leefde, levert in dit citatenboek een bijzonder stukje van de grote puzzel: *'Bij de geboorte is de mens zacht en zwak – en toch is hij in staat het hele leven te leiden dat nog voor hem ligt.'*

Krijg een kind en er verschijnt een nieuw woord in je leven: opvoeden. Maar wat is dat dan?



Een lange tijd van kolossale veranderingen breekt aan! Het ontdekken van wat het allerbelangrijkste is, begint.

Wij kijken naar kinderen.
Kinderen kijken naar ons.
Wij veranderen door hen.
Zij veranderen door ons.

Dit pasgeboren baby'tje, dat kwetsbare, warme mensje met zwaaiende armpjes en stompemde beentjes, dat de hele dag nog *niks* te doen heeft, dat nog niet weet wat wachten is, dat geen besef heeft van toekomst en verleden... dit wonderlijke wezen is een en al zintuig: ogen, oren, huid, neus. Het kijkt, hoort, sabbelt, zuigt, ruikt, proeft en begint rond de drie maanden met stevige knuistjes alles te betasten en te grijpen wat binnen bereik komt.

Volgens Hanne Looij *'hoort en ziet en voelt een baby alles tegelijk. En omdat zijn lichaam zo open en gevoelig is, reageert het hele lijfje: zijn ademhaling, zijn bloedsomloop, werkelijk álles doet daarbij mee.'*



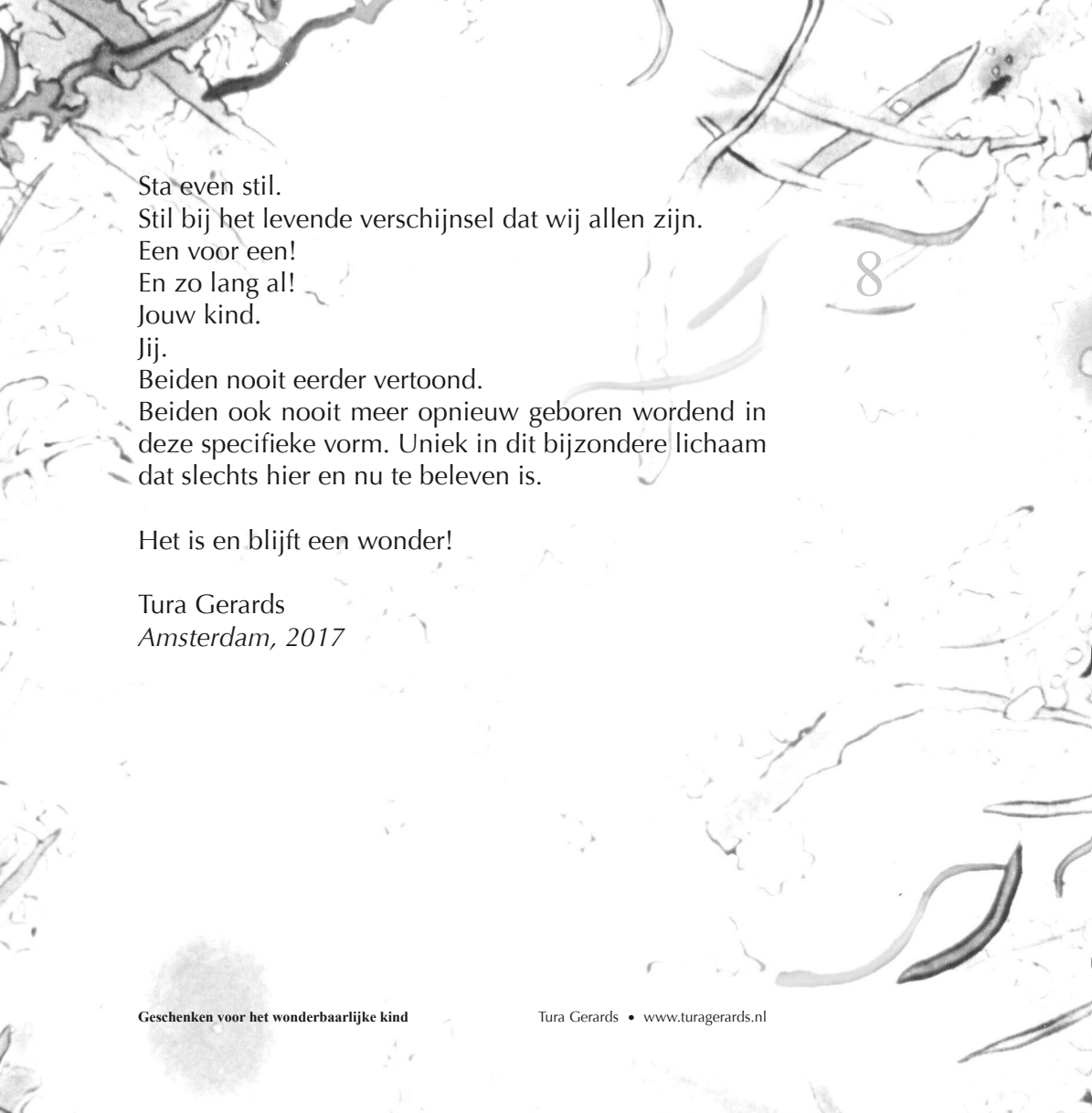
Kom, laten we het woord *opvoeding* schrappen.
Weg ermee!

Meteen vervangen door wat het werkelijk is: wederzijds kennismaken en oefenen. Kennismaken doe je door waar te nemen zonder oordeel. Oefenen doe je met plezier wanneer fouten maken mag!

Geniet samen met je kinderen en je bezigt de meeste subtiele en wezenlijke vorm van opvoeden die bestaat.

En ook jij herbergt de schoonheid van een kind. Op de bodem van jouw hart dansen nog steeds de onschuld en het plezier, het spelen en het leren. Alles komt daar samen en alles is er mogelijk. Het is de oudste schat uit je bestaan: vertrouwen. Het volste vertrouwen. Met de puurheid en de oerkracht van moed. Met honderd procent inzet en energie!

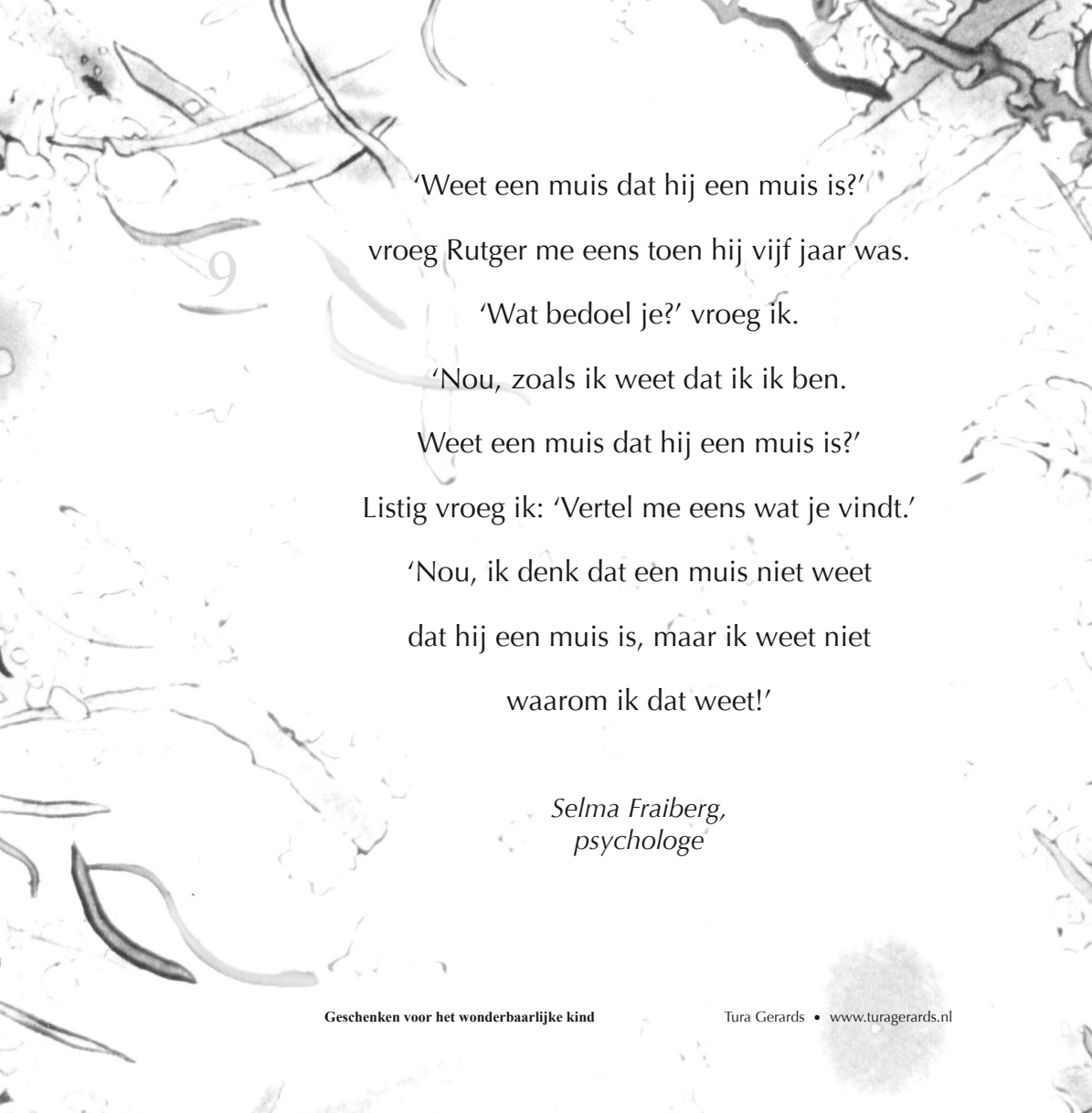
Laaf je in dit citatenboek aan lofliederen op het leven en het wonderbaarlijke kind door een immens koor van medemensen. Ervaar het prijzen, de getuigenissen en uitdagingen, het liefdevolle, het bezorgde, het gewenste.



Sta even stil.
Stil bij het levende verschijnsel dat wij allen zijn.
Een voor een!
En zo lang al!
Jouw kind.
Jij.
Beiden nooit eerder vertoond.
Beiden ook nooit meer opnieuw geboren wordend in
deze specifieke vorm. Uniek in dit bijzondere lichaam
dat slechts hier en nu te beleven is.

Het is en blijft een wonder!

Tura Gerards
Amsterdam, 2017



'Weet een muis dat hij een muis is?'
vroeg Rutger me eens toen hij vijf jaar was.

'Wat bedoel je?' vroeg ik.

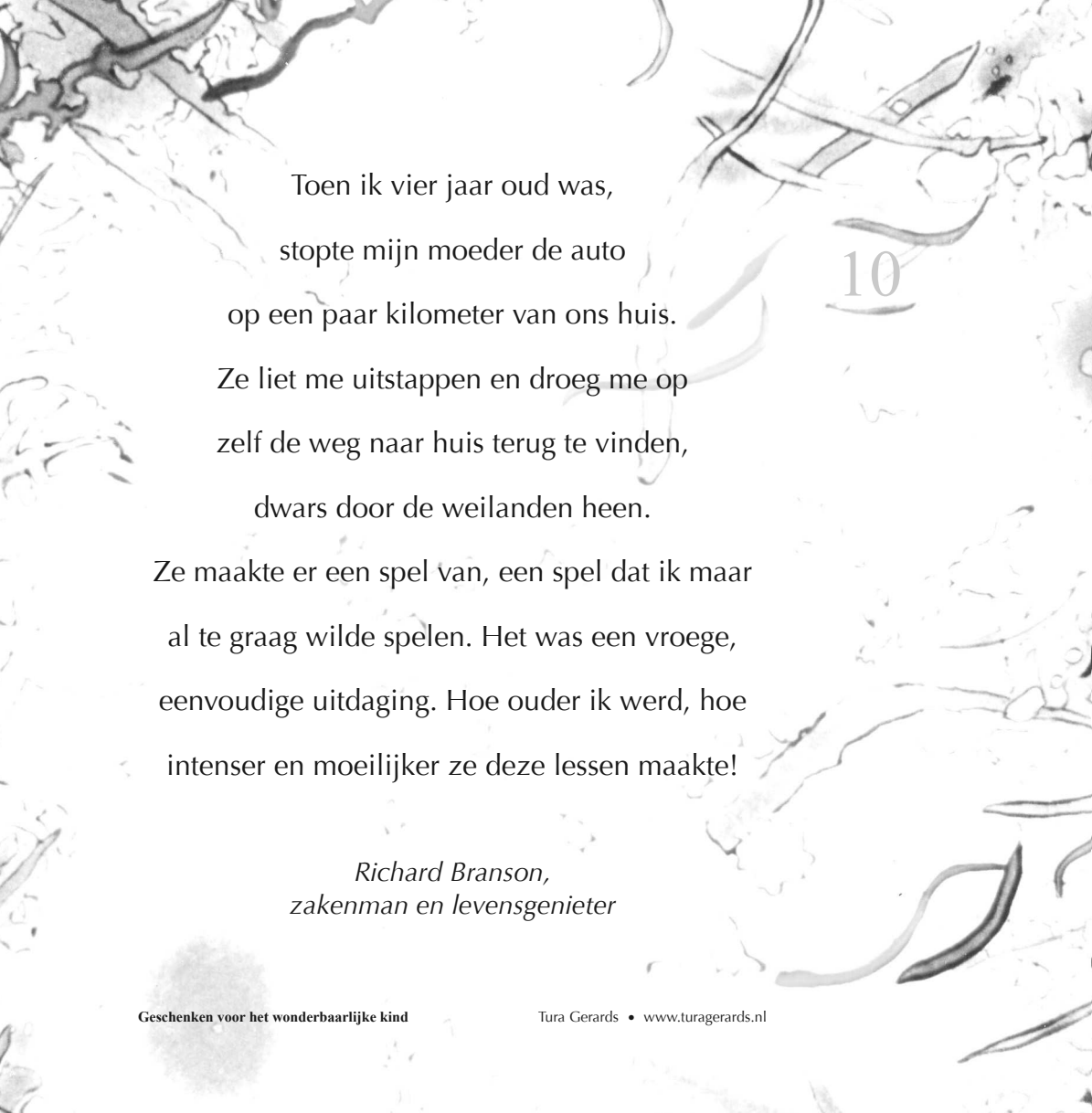
'Nou, zoals ik weet dat ik ik ben.

Weet een muis dat hij een muis is?'

Listig vroeg ik: 'Vertel me eens wat je vindt.'

'Nou, ik denk dat een muis niet weet
dat hij een muis is, maar ik weet niet
waarom ik dat weet!'

*Selma Fraiberg,
psychologe*



Toen ik vier jaar oud was,
stopte mijn moeder de auto
op een paar kilometer van ons huis.
Ze liet me uitstappen en droeg me op
zelf de weg naar huis terug te vinden,
dwars door de weilanden heen.

Ze maakte er een spel van, een spel dat ik maar
al te graag wilde spelen. Het was een vroege,
eenvoudige uitdaging. Hoe ouder ik werd, hoe
intenser en moeilijker ze deze lessen maakte!

*Richard Branson,
zakenman en levensgenieter*

Dit is de vroegste herinnering
aan mijn moeder: vanuit een hoek
van de kamer zie ik hoe
zij binnenkomt en tegen een jongetje
van twee, dat opgericht in de kussens zit,
zegt:

‘O, wat zit je daar lekker!’

Een grote uitstraling van moederliefde.

Dat kind ben ik.

*A.F.Th. (Adri) van der Heijden,
schrijver.*



Niemand is voor niets op deze wereld.

Aan iedereen is iets
van talent meegegeven
van hart of hoofd of hand.
Kinderen én volwassenen.

12

Voor alle kinderen komt de moeilijke tijd
van het volwassen worden.


Ze groeien uit tot zelfstandigheid.[...]

En dan botsen ze hard op die wereld – en ik hoop
zó, dat ze dan niet zelf verharderen, of vluchten,
om te eindigen als bittere zeurpieten.

Maar ik hoop dat ze
intens levend blijven, en met taaie volharding
meewerken aan betere dingen
voor die oude wereld.

Dat ze jong blijven, iets van het kind
in zich levend houden, in die zin, dat
ze zich nog kunnen verwonderen en blij zijn
om onverwachte dingen, of eerlijk huilen
als het moet. En tóch volwassen zijn, rijp en wijs.

*Juliana,
koningin der Nederlanden van 1948 tot 1980*



Lezen leer je niet,
maar dat ontdek je,
want lezen is eigenlijk

14

samenwerken met gedachten.

Je zoekt en graaft wat je moet ontdekken.


Je innerlijke geest kan het al.

Je wordt nieuwsgierig dat iemand anders
het kan en dan denk je: hij is ook een mens
en ik moet dat dus ook kunnen.

*GuusKieft,
inspirator van de Guus Kieft School,
op negenjarige leeftijd*

Toen ik gisteren
iets aan mijn dochter Emma
wilde vragen, zat ze op haar kamer
enthousiast in haar neus te peuteren.
'Je weet toch dat dat niet mag?' zei ik boos.
'Maar vóórdat jij kwam, was ik alleen, hoor,'
antwoordde Emma verbaasd.
'En als niemand kijkt, dan ben je vrij.'

*Daphne Deckers,
schrijfster en fotomodel*



Kinderen zijn
de meest onvoorspelbare wezens
die je je voor kunt stellen.

16

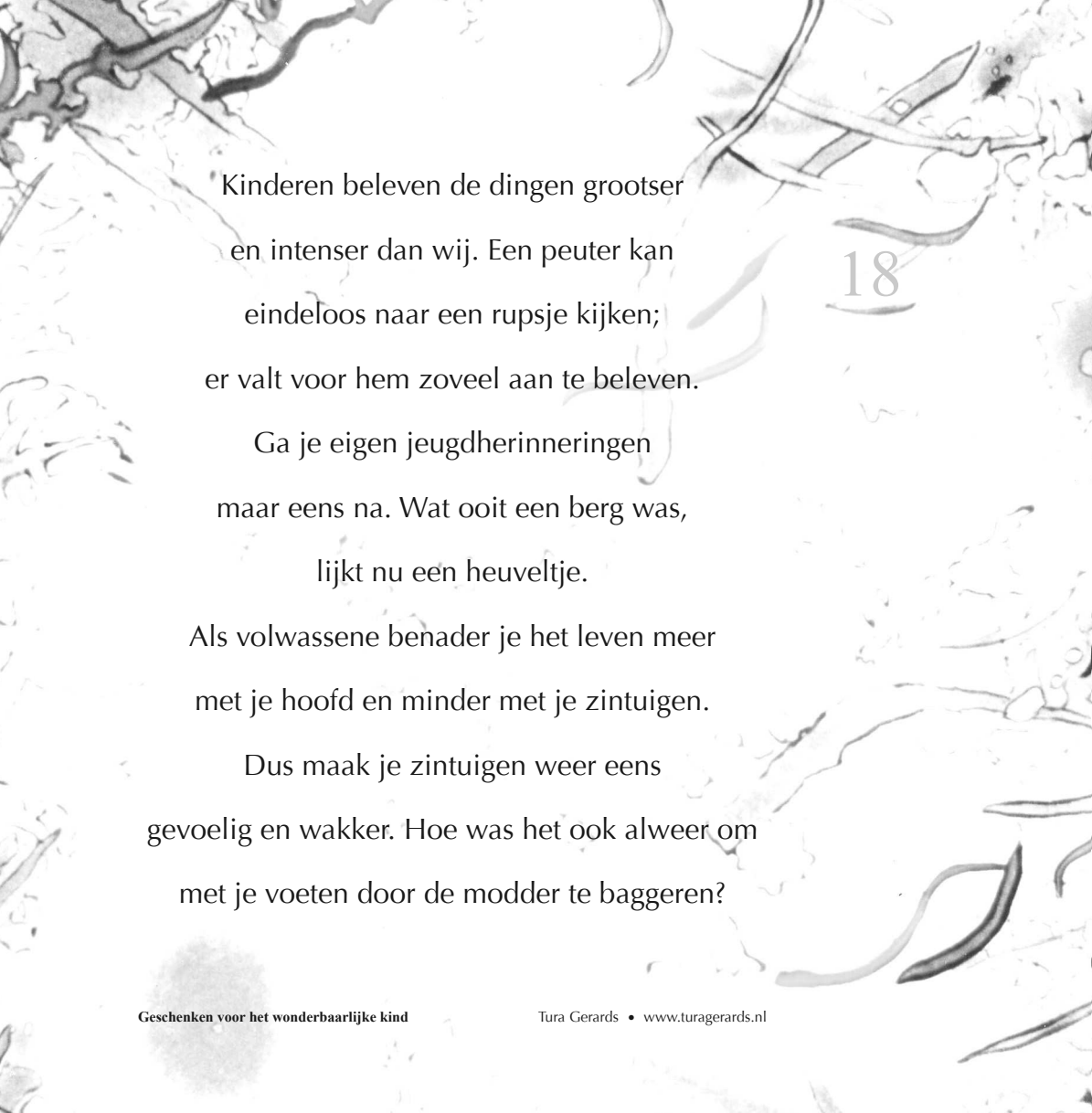
*Rita Kohnstamm,
psycholoog*

In ieder kind bloeit, stil verborgen,
een wonderbloem.

Terwijl uw zuigeling daar in de wieg ligt
– zoo'n lekkere dikkert! – ontkiemt en
wast daarbinnen iets heel teers en fijns.
Ge ziet er aanvankelijk nog niets van.

En zelfs kan het jaren duren, eer het zich aan U,
eer het zich aan zichzelf openbaart.

*Jan Lighthart,
onderwijsvernieuwer*



Kinderen beleven de dingen grootser
en intenser dan wij. Een peuter kan
eindeloos naar een rupsje kijken;
er valt voor hem zoveel aan te beleven.

18

Ga je eigen jeugdherinneringen
maar eens na. Wat ooit een berg was,
lijkt nu een heuveltje.

Als volwassene benader je het leven meer
met je hoofd en minder met je zintuigen.

Dus maak je zintuigen weer eens
gevoelig en wakker. Hoe was het ook alweer om
met je voeten door de modder te baggeren?


Denk niet meteen:

bah, vieze blubber, maar
doe je ogen dicht en voel eens
wat er in je benen gebeurt.

Ieder kind heeft tijd en ruimte nodig
om de wereld te ontdekken
en alle indrukken te verwerken.

En wat voor een maaltijd geldt, geldt ook
hiervoor: het goede moment, gezonde
ingrediënten en liefdevolle aandacht doen eten.

*Hanne Looij,
antroposofisch pedagoge*



Of het nu een vogeltje is, een plant,
of een eencellige... ik heb het lief.
Ik ben zelfs al zover gezonken dat ik
geen kakkerlak meer kan doodmaken.

20

Wat er zo lief is aan een cel?

Dat hij zo druk bezig is.

Levende wezens zijn zo aandoenlijk
egocentrisch. Neem nou deze plant: die vindt
zichzelf het allerbelangrijkste op de hele wereld.

Dat is toch schattig?

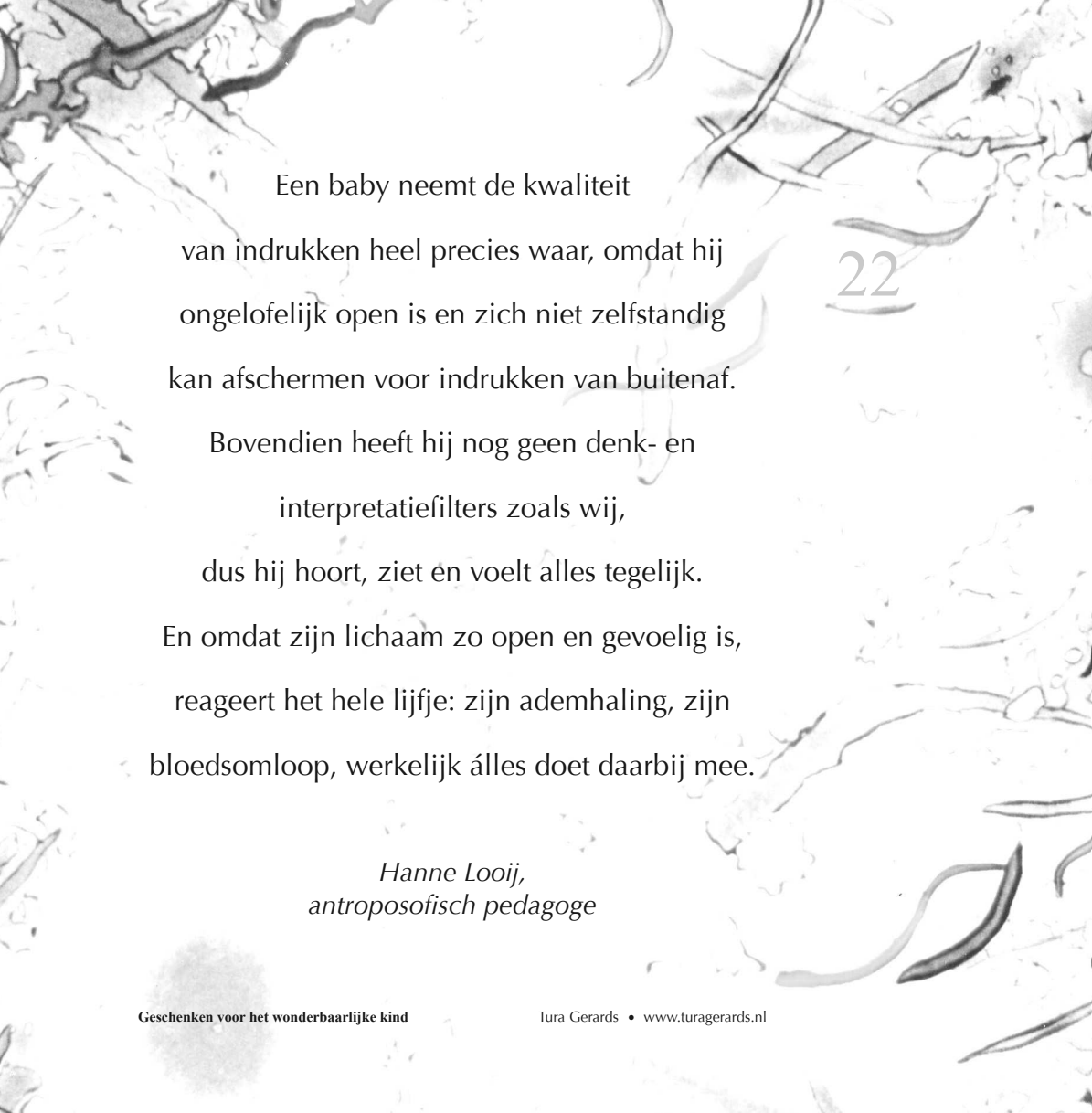
*Leo Vroman,
dichter, hematoloog en tekenaar*



21

Bij de geboorte
is de mens zacht en zwak – en
toch is hij in staat
het hele leven te leiden
dat nog voor hem ligt.

*Lao Tzu,
Chinees wijsgeer (zesde eeuw voor Christus)*



Een baby neemt de kwaliteit
van indrukken heel precies waar, omdat hij
ongelofelijk open is en zich niet zelfstandig
kan afschermen voor indrukken van buitenaf.

22

Bovendien heeft hij nog geen denk- en
interpretatiefilters zoals wij,
dus hij hoort, ziet en voelt alles tegelijk.
En omdat zijn lichaam zo open en gevoelig is,
reageert het hele lijfje: zijn ademhaling, zijn
bloedsomloop, werkelijk álles doet daarbij mee.

*Hanne Looij,
antroposofisch pedagoge*

Beelden werken heel krachtig.

Positieve beelden geven een innerlijke balans in het lichaam. Negatieve beelden geven een disbalans en maken een splitsing tussen lichaam en geest. Doordat je dan makkelijk om te duwen bent, ervaar je aan den lijve dat negatieve beelden zo werken. Kinderen leren dit graag. Ze kunnen dan zelf checken of ze zich een goed en positief beeld kunnen voorstellen of niet.

*Pieter van Dongen,
aikidoleraar en ademtherapeut*

Proefpersonen die dagelijks
een kwartier de spier van hun pink traiden,
hadden na twaalf weken een vinger
die 53 procent sterker was.

Maar ook de vingers van de mensen
die alleen in gedachte traiden,
werden liefst 35 procent sterker!

In dat laatste geval werd niet de spier krachtiger,
maar het signaal van de hersenen naar de pink.


Ook dat geeft sterkere vingers.

*Reinoud de Jongh,
biopsycholoog*

Kinderen zijn eerlijk. Dat valt me altijd op als ik aan het signeren ben in boekwinkels.

Ouders zijn heel beleefd en geven me complimenten. Kinderen zeggen glashard dat ze een bepaalde tekening niet mooi vinden. Ze vertellen je precies wat ze wel en wat ze niet bevalt. Dat vind ik heerlijk. Ik heb me door die eerlijkheid laten inspireren. Daarom kijken Nijntje, Betje Big, Boris Beer en alle anderen je altijd recht in de ogen vanaf de pagina.

*Dick Bruna,
illustrator en kinderboekenschrijver*



Pippi Langkous is
een voorbeeld van iemand die
een goede ondernemer zou kunnen zijn.

26

Ze is levenslustig,
tegendraads,
draait regels om, is opstandig,
maar heeft ook een
groot rechtvaardigheidsgevoel.

*Joep Schrijvers,
schrijver en docent ethiek*

Wie van kinds af
vertrouwen meekrijgt
zal ook eerder wantrouwen
kunnen overwinnen en gemakkelijker
anderen respecteren en ontzien.

In de dagelijkse omgang vormen het rekening
houden met elkaar, het oog hebben voor
wat een ander nodig heeft en het aandacht
schenken aan mensen met problemen
het cement van een leefbare gemeenschap.

*Beatrix,
koningin der Nederlanden van 1980 tot 2013*